

**FŐVÁROSI VÁLASZTÁSI
BIZOTTSÁG**
1052 Budapest Városház u. 9-11.

A Fővárosi Választási Bizottság a

31/2017. (VII. 18.) FVB számú határozatával

a Moldován László magánszemély (a továbbiakban: Szervező) által benyújtott fővárosi szintű helyi népszavazási kezdeményezés tárgyában, három igen szavazattal, egyhangúlag a következő határozatot hozta:

A Fővárosi Választási Bizottság az

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Csillaghegyi-öblözet árvízvédelmére olyan megoldás szülessen, amely a Római-part természeti értékeit megőrzi”

kérdés hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen annak a Budapest Portálon való közzétételét követő 15 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Fővárosi Választási Bizottságnál (postacím: 1840 Budapest, személyes benyújtás: 1052 Budapest V. kerület, Városház utca 9-11., e-mail: FVB@budapest.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2017. augusztus 2-án (csütörtök) 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy — a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával — saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

A népszavazási kezdeményezés Szervezője 2017. június 22. napján 17:00 órakor, személyesen eljárva aláírásgyűjtő ívet nyújtott be a Fővárosi Választási Bizottsághoz a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 36. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából.

A Fővárosi Választási Iroda vezetője az Nsztv. 40. §-ában rögzített hatáskörében eljárva a kérdés benyújtásától számított öt napon belül elvégezte a kezdeményezés előzetes formai és

tartalmi vizsgálatát, és mivel az a jogszabályi követelményeknek megfelelt, a kérdést a Fővárosi Választási Bizottság elé terjesztette.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a Fővárosi Választási Bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt.

A Fővárosi Választási Bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Alaptörvényben, valamint az Nsztv-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. A szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak [Nsztv. 41. § (2) bekezdése].

Az Alaptörvényben megfogalmazott követelményeket a 31. cikk (2) bekezdése rögzíti, amely szerint a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.

Az Nsztv. 32. § (2) bekezdése szerint „Nem lehet helyi népszavazást tartani

- a) a költségvetésről és zárszámadásról,
- b) a helyi adókról,
- c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdéssről,
- d) a képviselő-testület feloszlásának kimondásáról.”

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdéséből következő további követelmény, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles. Az Nsztv. 39. § (2) bekezdése előírja továbbá azt is, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szeméremértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése a hatálya alá tartozó eljárásokra – így a területi szintű helyi népszavazási kezdeményezés valamennyi eljárási szakaszára is – a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét is alkalmazni rendeli, az Nsztv-ben foglalt eltérésekkel.

A Fővárosi Választási Bizottság a fővárosi népszavazásra javasolt kérdést a fent ismertetett követelmények szerint vette vizsgálat alá.

A Fővárosi Választási Bizottság jelen kérdéssel kapcsolatban az egyértelműség követelménye érvényesülésnek vizsgálatát tekinti alapvetőnek. Ezzel kapcsolatban azt szükséges megállapítani, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető-e. Vajon a választópolgárok számára adott-e, hogy átlássák a kérdés lényegét, jelentőségét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal jogaikat gyakorolni. Amennyiben ugyanis a népszavazási kérdés pontosan nem értelmezhető, akkor a népszavazáshoz való jog tudatos döntés hiányában csak formálisan érvényesülhet, nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz.

Vizsgálandó továbbá az is, hogy az a jogalkotó tekintetében érvényesül-e az egyértelműség követelménye. E tekintetben az egyértelműség alapkritériuma, hogy a Fővárosi Közgyűlés számára világos legyen az, hogy a népszavazás eredménye pontosan mire kötelezi, valamely döntés meghozatalától való tartózkodásra vagy éppen ellenkezőleg, döntéshozatalra. Ez utóbbinak konkrétan és határozottan kell lennie, azaz a döntéshozó számára világosnak kell

lennie, hogy milyen tartalmú és irányú döntéshozatalra köteles annak érdekében, hogy a népszavazási kezdeményezés célba érjen.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 4. § a) pontja szerint a természeti érték a természeti erőforrás, az élővilág és a fennmaradásához szükséges élettelen környezete, valamint más - e törvényben meghatározott -, természeti erőforrásnak nem minősülő környezeti elem, beleértve a védett természeti értéket is.

A fenti meghatározásban szereplő természeti erőforrás fogalmát a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 4. § c) pontja adja meg. Eszerint a természeti erőforrás: a - mesterséges környezet kivételével - társadalmi szükségletek kielégítésére felhasználható környezeti elemek vagy azok egyes összetevői. Míg a környezeti elem meghatározását ugyanezen § a) pontja rögzíti: környezeti elem a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint az ember által létrehozott épített (mesterséges) környezet, továbbá ezek összetevői.

Leszögezhető, hogy egy felelős állampolgár minden, a természetbe való emberi beavatkozással kapcsolatban azt kívánná, hogy az érintett terület természeti értékei megmaradjanak. Az ilyen megfogalmazású kérdés azonban, mint amilyen a kezdeményezésben szereplő is, semmilyen támpontot nem ad arra, hogy akár a választópolgárok, akár a döntéshozó miként azonosítsák az adott terület, jelen esetben a Római-part természeti értékeit – a meglehetősen tág jogszabályi fogalom meghatározás alapján pontosan mit tekintsenek megőrzendő természeti értéknek.

Még kevésbé ad támpontot arra, hogy milyen eszközökkel érhető el a kívánt cél. Maga a választópolgár sem tudja, hogy egy általános kötelezésen túl, pontosan milyen kötelezettséget róna a döntéshozóra igen szavazatával.

A Fővárosi Közgyűlés számára sem volna világos, hogy egy érvényes és eredményes népszavazás pontosan milyen döntés meghozatalára kötelezné. Mi volna az a döntés, amelynek meghozatalával teljesítené az árvízvédelemre vonatkozó törvényi kötelezettségét, s a Római-part – közelebről meg nem határozott – természeti értékei is megőrzésre kerülnének.

A fentiekből következően nyilvánvaló, hogy a kérdés egyik irányban sem felel meg az egyértelműség kritériumának, ezért a Fővárosi Választási Bizottság – figyelemmel az Nsztv. 61. § (2) bekezdésére – az Nsztv. 41. §-ában fogalt hatáskörében eljárva a 32. § (1) bekezdésében és a 39. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a kérdés hitelesítését megtagadta.

A határozat az Nsztv. 41. §-án, a 61. § (1) és (2) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 1. § (1) bekezdésén, az 57. § (1) bekezdésén, 61. § (3) bekezdésén és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223–225. §-án, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, a 43. § (7) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2017. július 18.

Dr. Temesi István s.k.
Fővárosi Választási Bizottság
elnök